

■ ■ ■ månadens epiztel

Fynd hos slaktgrisar av den förbjudna antibiotika-substansen kloramfenikol och en uppdatering om Schmallenbergvirussituationen i landet är några av de ämnen som avhandlas i detta nummers Epiztel. Texten är sammanställd av Jordbruksverket, med Karin Sannerud som kontaktperson.

LÅGA HALTER AV KLORAMFENIKOL PÅVISAD HOS SVENSKA GRISAR

Under december 2012 påvisades antibiotika-substansen kloramfenikol i låga nivåer hos grisar i tre besättningar. Fynden gjordes inom Livsmedelsverkets återkommande kontroll av bland annat läkemedelsrester. De aktuella besättningarna spärrades och grisarna sattes på ett

foder utan tillsatser. Vid provtagning en vecka senare av muskel och urin från grisarna kunde kloramfenikol inte påvisas. Spärren hävdes då på besättningarna och grisarna kunde gå till slakt.

Vid kontrollbesök i besättningarna har inga oegentligheter kunnat påvisas.

Prover från bland annat färdigt foder och fodertillsatser har tagits och skickats till Hol-

Foto: Ulf Nyström

Under december 2012 påvisades antibiotikasubstansen kloramfenikol i låga nivåer hos grisar i tre svenska besättningar.

land för analys. Proverna var negativa för kloramfenikol, men i vissa prover kunde spår av substansen påvisas. Livsmedelsverket, Jordbruksverket, SVA och länsstyrelsen fortsätter nu arbetet med att kartlägga situationen och spåra källan.

Kloramfenikol är förbjudet att ge till djur som ska användas som livsmedel eller som ska producera livsmedel som mjölk, ägg och honung.

UPPDATERING OM SCHMALLEMBERG-VIRUSSITUATIONEN

Missbildade lamm från ett 30-tal besättningar med tidig lamning från olika delar av landet är undersökta för Schmallenbergvirus (SBV). Lammen är födda från mitten av december 2012 till mitten av januari 2013. De flesta av lammen har haft de för viruset karaktäristiska missbildningarna. En typisk bild för dessa besättningar har också inkluderat ett onormalt högt antal tomma tackor. 19 lamm var positiva för SBV i prover från hjärna och sju var negativa för SBV. Under samma period har inga prover från kalvar varit positiva.

De verifierade fallen visar att infektionen med Schmallenbergvirus har påverkat dräktigheten hos många djur även i Sverige. Jordbruksverket och SVA kommer under en period i vår att fortsätta provta missbildade foster, framför allt kalvar. För att få en heltäckande bild av virusets verkningar behöver besättningsuppgifter från hela landet sammanställas.

FLI (Friedrich Loeffler-Institutet) i Tyskland har forskningsresultat som tyder på att det kan finnas virus i sperma hos tjurar under en period under och efter infektion med SBV. Denna nya information kan ytterligare ha försvårat export av tjursperma från EU till tredje länder.

NYA REGLER FÖR BSE-ÖVERVAKNING OCH SCRAPIE

Inom EU arbetar man nu med ett förslag som innebär att majoriteten av EUs medlemsländer kan upphöra med BSE-provtagningen av friska djur i slakten. EU-kommissionen räknar med att beslutet kan träda i kraft i slutet på mars. Provtagningen av de så kallade riskdjuren, dvs nötkreatur över 48 månaders ålder som får anmärkning vid besiktning före slakt, nöd-slaktade, självdöda/avlivade djur samt kliniska misstankar ändras inte. Den provtagningen blir

nu ännu viktigare och provtagningen av framför allt kliniska misstankar i åldern fyra till sju år behöver öka för att Sverige efter omläggningen ska kunna behålla vår OIE-status försumbar BSE-risk. Kor med neurologiska symtom är de som är aktuella.

Ett annat förslag som är på gång är en översyn av regelverket för scrapie. Förslaget innebär att EU mer anpassar sig till OIEs regelverk där stater, regioner och besättningar kan uppnå status som försumbar risk och sedan kan handla med varandra. Förslaget kan underlätta för besättningar som vill ta in sperma från andra länder. Sverige planerar att söka status "försumbar risk för scrapie" för att undvika att varje enskild besättning måste vara ansluten till ett officiellt kontrollprogram. Förslaget planeras träda i kraft vid halvårsskiftet 2013 och sedan införas under en viss övergångsperiod.

PROJEKTET EPIZOOTIUTBROTT

Projektet "Epizootiutbrott – samverkan, beslutsstöd och övningar" har tilldelats krisberedskapsmedel från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Projektet kommer att ledas från Jordbruksverket men även SVA, Livsmedelsverket och Svenska Djurhälsovården är delaktiga.

Sverige har idag beredskap för utbrott av smittsamma djursjukdomar men vi ser också ett behov av att kunna genomföra en effektiv bekämpning till en rimlig kostnad. Till exempel saknas idag underlag vid beslutsfattande om hur olika alternativa beslut påverkar smittspridning, bekämpning och kostnadsersättningar till djurägare. Vid övningen Autumn 2011 lyftes också behovet av mer utvecklad samverkan med våra nordiska grannländer fram i utvärderingen.

Projektet syftar bland annat till att det ska finnas ett bra stöd för beslut vid ett utbrott baserat på en utredning om vilka alternativa åtgärder som kan vidtas, på den EU-lagstiftning som finns inom området och dess ekonomiska konsekvenser. Det ska också finnas en etablerad arbetsmetod för att analysera smittspridning, som ger en ökad förmåga att förhindra smittspridning. Obduktionsverksamheten är viktig då en tidig upptäckt och korrekt diagnostik är avgörande för att kunna begränsa ett sjukdomsutbrott. Samverkan mellan myndigheter i de nordiska länderna är upparbetad och fungerar snabbt och effektivt. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.